

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

Avizat

Consilier Juridic UBB

Hotărârea nr. 7 din 28.10.2022

Adoptată în urma sesizării nr. 14390/18.10.2022

privind abaterile de la etică în teza de doctorat a domnului Lucian-Nicolae Bode

Cu privire la aspectele sesizate privind nerespectarea standardelor de ETICĂ în teza de doctorat cu titlul: *"Securitatea energetică și managementul resurselor la începutul secolului XXI. România în context european actual"*, susținută de dl. Lucian-Nicolae BODE în anul 2018, la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (UBB), sub îndrumarea coordonatorului Prof. Univ. Dr. Adrian Liviu IVAN, Comisia de etica a adoptat următoarea hotărâre.

Întrunită în ședință mixtă (fizic și online) din data de 28.10.2022 ora 10.00, în prezența a 10 membri, Comisia a analizat sesizarea privind teza de doctorat menționată anterior **exclusiv din perspectiva abaterilor de la etica în cercetare**.

Comisia NU a analizat teza de doctorat din punctul de vedere al **calității** sale, atribut care revine comisiei de susținere a tezei de doctorat și CNATDCU.

Comisia a analizat **exclusiv** aspectele semnalizate extern prin sesizarea 1439/18.10.2022 și cele care rezultă din Rapoartele antiplagiat iThenticate din 2018 și Turnitin din 2022 inițiate de UBB.

În vederea asigurării dreptului la apărare într-o procedură administrativă, a fost solicitat și punctul de vedere al domnului L. Bode, care l-a transmis în două documente, din 25.10.2022 și 27.10.2022. Ele sunt analizate în raportul Comisiei de Etică.

I. În urma analizei celor 4 puncte sesizate extern. Comisia constată următoarele:

Punctul 1 din sesizare:

- "Primul paragraf are în mijlocul său o citare a lui Erik Dahl, "Naval Innovation. From Coal to Oil", în "Joint Force Quarterly", National Defense University, Institute for National Strategic Studies, Washington, 2000-01, pp. 51-56. Aceasta este prima notă de subsol din teza de doctorat a lui Lucian Bode și ea ascunde un prim caz de text plagiat.

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40 53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

Textul este însă o traducere nu după Dahl, ci după introducerea unui articol din Foreign Affairs, vezi tabel mai jos. Articolul lui Dahl se regăsește la acest link: [https://www.thefreelibrary.com/Naval+innovation%3A+from+coal+to+oil.+\(Cover+Story\).-a080305799](https://www.thefreelibrary.com/Naval+innovation%3A+from+coal+to+oil.+(Cover+Story).-a080305799), Articolul la care se referă în text dl. Bode este scris de Daniel Yerghin pentru revista Foreign Affairs și se găsește aici: <https://www.foreignaffairs.com/world/ensuring-energy-security> unde e disponibilă non-abonaților doar introducerea, care e exact traducerea făcută de dl. Bode.”

Răspuns L. Bode:

“Spre exemplu, sunt acuzat că am plagiat un fragment care se referă la o decizie istorică facilitată de Winston Churchill, o decizie care a marcat istoria omenirii prin tranziția propulsiei navelor de luptă de la cărbune la petrol, Analiza pe care am parcurs-o îi aparține de fapt lui Erik Dahl, un reputat expert militar și profesor la acea vreme la Colegiul Naval de Război al SUA, lucrare pe care am citat-o ca atare la pagina 10”.

Concluzia Comisiei: Fragmentul menționat reprezintă traducerea după introducerea la articolul lui Yergin, nu este o traducere a textului lui Dahl, prin urmare aici este vorba despre o eroare de citare, nu de plagiat. Simplu spus, plagiatul înseamnă a prezenta ideile/textul exact (*exact wording/words*)/imaginile-figurile unui *alt autor* ca fiind *personale*, aici fiind însă vorba de o atribuire greșită a textului către un alt autor, nu o asumare a lui de către autorul tezei.

Punctul 2 din sesizare:

- “La sfârșitul paginii 57 și începutul paginii 58:” în mod tradițional, (...) dar reacția rapidă ajută(...).
- Sursa

<http://www.seafriends.org.nz/issues/cons/resourc3.htm#Management>

Răspuns L. Bode:

- “Apoi, sunt acuzat că am plagiat la sfârșitul paginii 57 și la începutul paginii 58, făcându-se trimitere la o sursă online și remarcându-se aparentă lipsă a citării. Spre surprinderea mea, cei care m-au acuzat de plagiat nici măcar nu au avut curiozitatea să parcurgă conținutul online disponibil la <http://www.seafriends.org.nz/issues/cons/resourc3.htm#Management> și să constate că acesta aparține de fapt lui dr. Floor Anthoni (a se vedea partea de sus a

paginii web), autor pe care l-am citat în nota de subsol 97 de la pagina 58, exact pagina în cauză.”

Concluzia Comisiei: articolul din care s-a preluat ultimul paragraf de la pagina 57 continuat la pagina 58 este citat doar la al doilea paragraf al paginii 58. În aceste condiții, paragraful inițial necitat pare scris de către autorul tezei, ceea ce este incorrect. Lipsa citării corespunzătoare a fiecărui paragraf înseamnă că există fragmente plagiate, mai ales dacă nu există o introducere care să arate că textul care urmează în mai multe paragrafe se subsumează unei teorii/unui autor citat ca atare, chiar dacă nu în fiecare paragraf. Înțând însă cont că lucrarea țintă din care s-a preluat ultimul paragraf de la pagina 57 continuat la pagina 58 este citată în text și în referințe, chiar dacă nu peste tot acolo unde trebuia, nu rezultă însă cu certitudine dacă plagiul pe fragmentele identificate a fost intenționat sau a derivat din necunoașterea/neaplicarea tehniciilor de citare.

Punctul 3 din sesizare:

- “*La Pagina 61 Teză L. Bode, textul, care aparent pare contribuție proprie, nu beneficiază de niciun citat “Astfel, din perspectiva managementului resurselor naturale acesta se poate operaționaliza asupra unor resurse care se află în următoarele categorii de proprietăți: Proprietatea statului –în cazul în care statele dețin controlul asupra resurselor, iar utilizarea și exploatarea lor se face doar cu permisiunea administrațiilor naționale; Proprietate privată –și anume orice resursă aflată în proprietatea exclusivă a unui individ sau a unor persoane juridice, situație în care atât beneficiile, cât și obligațiile, revin în totalitate proprietarului. Proprietate comună –atunci când dreptul de detinere este împărțit între mai mulți indivizi sau mai multe entități. Resurse cu acces liber –acele care nu au un proprietar anume și dreptul lor de utilizare sau exploatare revine în mod egal tuturor celor interesați, caz în care ne confruntăm de mai multe ori cu o supra-exploatare a acestora. Drepturi de proprietate hibride –rezultate din orice combinație a ipostazelor prezентate anterior”*
- *Sursa plagiul: https://en.wikipedia.org/wiki/Natural_resource_management*
- *“National parks and military reservations are some US examples. Private property: Any property owned by a defined individual or corporate entity. Both the benefit and duties to the resources fall to the owner(s). Private land is the most common example. Common property: It is a private property of a group. The group may vary in size, nature and internal structure e.g. indigenous neighbours of village. Some examples of common property are community forests. Non-property (open access): There is no definite owner of these properties. Each potential user has*

equal ability to use it as they wish. These areas are the most exploited. It is said that "Nobody's property is Everybody's property". An example is a lake fishery. Common land may exist without ownership, in which case in the UK it is vested in a local authority. Hybrid: Many ownership regimes governing natural resources will contain parts of more than one of the regimes described above, so natural resource managers need to consider the impact of hybrid regimes. An example of such a hybrid is native vegetation management in NSW, Australia, where legislation recognises a public interest in the preservation of native vegetation, but where most native vegetation exists on private land."

Răspuns L. Bode:

- “La pagina 61 sunt acuzat că nu am făcut trimitere către un articol disponibil pe Wikipedia. Precizez că asemenea resurse web au o valoare științifică îndoieilnică și nu pot fi utilizate într-o teză de doctorat. Sursa originală a conținutului web invocat este de fapt raportul citat la pagina 61 în nota de subsol 104. Totodată, remarc că există suspiciunea rezonabilă potrivit căreia această resursă web nu a fost disponibilă pe Wikipedia la data susținerii tezei de doctorat, ultima editare semnificativă a paginii Wikipedia având loc recent, în data de 6 octombrie 2022, ora 15.55 (UCT).”

Concluzia Comisiei: Paragraful reclamat nu este citat deloc; în plus, se află după nota de subsol 104 prin urmare nu poate fi considerat că nota 104 ar acoperi și acest paragraf, fără o mențiunare generală sau organizare a textului care să arate/sugereze asta. Așadar, se constată fragment plagiat prin lipsa citării sursei. Așa cum am menționat deja la punctul 2, și aici, ținând înăsă cont că lucrarea din care este preluat fragmentul plagiat este citată în text și în referințe, chiar dacă nu peste tot acolo unde trebuia, nu rezultă cu certitudine dacă plagiatul a fost intenționat sau a derivat din necunoașterea/neaplicarea tehniciilor de citare.

Punctul 4 din sesizare:

- “La paginile 80-81 este un text concluzie de capitol, fără nicio trimitere spre notă sau bibliografie. Chiar și aplicând standardele absurd de laxe ale acestei teze, măcar asta ar trebui să fie o contribuție originală. Ei bine, nu, e plagiat după prezentarea pe Wikipedia a unui raport al Comisiei ONU pentru mediu și dezvoltare.
- Teză L. Bode, text aparent contribuție proprie, nu e nici un citat, pagina 80-81. “Astfel, obiectivele dezvoltării economice și sociale trebuie definite în termeni de durabilitate în toate țările – fie ele dezvoltate sau în curs de dezvoltare, orientate spre piață sau planificate la nivel central. Interpretările vor varia, însă trebuie să

împărtăsească anumite trăsături generale și trebuie să decurgă dintr-un consens asupra conceptului de bază al dezvoltării durabile și pe structura unui cadru strategic extins destinat realizării acestuia. Dezvoltarea implică o transformare progresivă a economiei și a societății. O cale de dezvoltare durabilă, în sens fizic, ar putea fi urmărită, teoretic, chiar și într-un cadru rigid din punct de vedere social și politic, dar sustenabilitatea fizică nu poate fi asigurată decât dacă politicile de dezvoltare acordă atenție unor astfel de considerații, cum ar fi schimbările în ceea ce privește accesul la resursele și distribuirea costurilor și beneficiilor. Chiar și noțiunea specifică de sustenabilitate fizică implică o preocupare pentru echitatea socială între generații, o preocupare care trebuie logic extinsă la echitatea fiecărei comunități.”

● Sursa:

https://en.wikisource.org/wiki/Brundtland_Report/Chapter_2._Towards_Sustainable_Development: “Thus the goals of economic and social development must be defined in terms of sustainability in all countries—developed or developing, market-oriented or centrally planned. Interpretations will vary, but must share certain general features and must flow from a consensus on the basic concept of sustainable development and on a broad strategic framework for achieving it. Development involves a progressive transformation of economy and society. A development path that is sustainable in a physical sense could theoretically be pursued even in a rigid social and political setting. But physical sustainability cannot be secured unless development policies pay attention to such considerations as changes in access to resources and in the distribution of costs and benefits. Even the narrow notion of physical sustainability implies a concern for social equity between generations, a concern that must logically be extended to equity within each generation.”

Răspuns L. Bode:

- “La paginile 80 și 81 sunt acuzat că am plagiat după prezentarea pe Wikipedia a unui raport al Comisiei ONU pentru Mediu și Dezvoltare. Raportul la care se referă acuzațiile este Raportul Brundtland, un etalon în domeniu care a apărut în 4 august 1987. În subcapitolul 2.3. am analizat interdependențele dintre managementul resurselor și dezvoltarea durabilă, Raportul Brundtland fiind relevant pentru subiectul acestui subcapitol. De altfel, analiza mea pe acest subiect începe de la pagina 69, unde în nota de subsol 112 am citat raportul în cauză, iar în cadrul notelor de subsol 126, 127 și 140 de la paginile 76, 77, respectiv 90 am făcut trimitere la autori care discutau pe marginea raportului dintre managementul resurselor și dezvoltarea durabilă.”

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

Concluzia Comisiei: Raportul nu este citat la paragraful reclamat. Orice citări anterioare nu pot fi extinse implicit și la acest paragraf (fără eventual o asumare explicită în text), unde raportul trebuia citat din nou dacă a fost folosit ca sursă. Altfel, impresia cititorului este că este un text original al autorului tezei. Comisia constată fragment plagiat. Și aici, ca la punctele 2 și 3, reiterăm ideea că ținând însă cont că lucrarea din care s-a preluat fragmentul plagiat este citată în text și în referințe, chiar dacă nu acolo unde trebuia, nu rezultă cu certitudine dacă plagiatul a fost intenționat sau a derivat din necunoașterea a tehniciilor de citare. Cât despre susținerea că sursa Wikipedia a fost modificată recent, nu se confirmă, textul preluat fiind încărcat pe site cu mult înaintea susținerii tezei, fapt verificabil.

II. Verificarea conform procedurii UBB cf. HCA nr. 3876/11.04.2022, A13 din Anexă

Prin procedura internă de verificare cu Turnitin realizată în 24.10.2022, s-au identificat aceleași similitudini care fuseseră identificate și de prima verificare cu iThenticate, la susținerea tezei în 2018. Comisia a solicitat domnului Lucian Bode să explice paragrafele identificate ca problematice. Raportul antiplagiat este atașat prezentei hotărâri.

II.1. Marcajul 12 din raportul de similitudine, pagina 85, nu poate fi verificat deoarece publicația de la nota de subsol 151 nu poate fi accesată online pe baza link-ului din teza.

- Răspuns L. Bode: "Referitor la marcajul 12 din raportul de similitudine (pagina 85, nota de subsol 151), precizez că publicația în cauză poate fi accesată online la https://www.fnme.ro/_files/Strategia%20de%20securitate%20energetica%20si%20politica%20energetica.pdf"

Concluzia Comisiei: textul în cauză a fost citat la subsol însă nu s-a respectat regula încadrării între ghilimele/bloc de text individualizat, deși este preluat cuvânt cu cuvânt din sursa în limba română citată, fiind aşadar vorba de fragment plagiat.

II.2. Nu găsim cartea *Despre politica de energie a Uniunii europene*, citată incomplet la nota 174.

- Răspuns L. Bode: "(...) documentul intitulat „Despre politica de energie a Uniunii Europene”, document disponibil la adresa http://ier.gov.ro/wpcontent/uploads/2003/01/Politica_energie.pdf și pe care vi l-am pus la dispoziție în atașament, Acest document a fost elaborat în cadrul unui proiect al Institutului European din România și a apărut în anul 2003 (...), în teza mea de doctorat documentul original (i.e. „Despre politica de energie a Uniunii Europene”, 2003) este utilizat și citat corect în cadrul notelor de subsol 274, respectiv 279.”

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/2003/01/Politica_energie.pdf

Concluzia Comisiei: La nota 274 și 279 sunt citate doar două paragrafe din lucrarea "Despre politica de energie a Uniunii Europene" și acestea în mod incorrect, fără ghilimele sau bloc de text separat de textul principal al tezei, deși sunt preluate cuvânt cu cuvânt, chiar și cu formatarea din textul respectiv din limba română. Nu sunt citate alte 8 paragrafe consecutive din lucrarea respectivă (la paginile 138 jos - 141), preluate identific chiar și (în mare parte) formatarea. Comisia consideră că nu s-a citat în mod corespunzător preluarea textului din această lucrare, și că preluarea fără ghilimele/bloc de text a unui text de asemenea dimensiuni, chiar cu citarea la subsol a lucrării, este fragment plagiat. Sursa originală (link) nu apare în bibliografie.

II.3. Paragraful 2 și ultimul paragraf de la pagina 142 care se continuă pe 143 par reproduce din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, pagina 697. Vă rugăm să explicați lipsa citării.

- Răspuns L. Bode: "*Conținuturile aduse în discuție la paginile 142 și 143 la care vă referiți reprezentă date și informații publice cu caracter general cu privire la resursele energetice ale României, precum zăcămintele de hidrocarburi, rezervele de cărbune, rezervele de uraniu și resursele regenerabile. Conform notei de subsol 281 de la pagina 143, toate aceste elemente au fost discutate, actualizate și detaliate în cadrul capitolului 5*".

Concluzia Comisiei: Comisia constată că domnul L. Bode nu a răspuns la întrebarea referitoare la similitudinea paragrafelor identificate de raportul antiplagiat cu Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, pagina 697 și nu este vorba de informații general cunoscute. În consecință, Comisia constată că există fragmente plagiate în cazul celor două paragrafe prin lipsa citării sursei.

Concluzii finale

Cu privire la aspectele privind standardele de ETICĂ în teza de doctorat cu titlul: "Securitatea energetică și managementul resurselor la începutul secolului XXI. România în context european actual", susținută de dl. Lucian-Nicolae BODE în anul 2018, la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, sub îndrumarea coordonatorului Prof. Univ. Dr. Adrian Liviu IVAN, Comisia de etică a UBB constată o serie de abateri de la bunele norme de publicare: **(1) erori de citare și (2) unele fragmente plagiate.**

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

S-au reținut ca existând fragmente plagiate în 3 din cele 4 puncte ale sesizării nr. 14390/18.10.2022, alte fragmente plagiate fiind identificate în urma analizei interne a UBB. Fragmentele identificate ca având o problemă de tip plagiat reprezintă aproximativ 1923 de cuvinte din 65.000 cuvinte ale tezei (2.95 %).

Tinând însă cont că textele originale din care s-au preluat fragmente plagiate sunt citate în text și în referințe (cu o excepție), chiar dacă nu acolo unde trebuie să/sau cum trebuie, nu rezultă cu certitudine că plagiul a fost unul intenționat sau mai degrabă a derivat din necunoașterea/neaplicarea tehnicilor de citare (ex. utilizarea de ghilimele/bloc de text; citare acoperitoare etc.). Acest lucru nu schimbă concluzia că există fragmente plagiate.

Concluziile de mai sus au fost derive din analizele sesizărilor și a demersului intern UBB, prin raportare la următoarele *principii*:

1. Analiza a vizat concret respectarea normelor de redactare academică, nu calitatea academică a lucrării de doctorat. Pentru calitatea lucrării de doctorat garantează specialiștii în domeniul din Școala doctorală și din CNATDCU, înainte de conferirea titlului de doctor. După depășirea unui prag minimal acceptabil al calității - garantat de Școală/CNATDCU -, tezele sunt extrem de variabile în cantitatea și calitatea cunoașterii noi aduse, unele având contribuții minime, altele majore. Evident, UBB este interesată ca Școlile proprii să genereze nu doar teze care trec un prag minimal, ci teze care aduc contribuții importante la cunoaștere.

2. Redactarea unei lucrări științifice se face pe baza unor norme generale și/sau specifice diferitelor domenii. Deși trebuie să fie un deziderat al oricărui autor serios, rareori redactarea unei lucrări complexe este perfectă, de aceea practicile academice utilizează erare/corecții, ca mijloace absolut normale de îndreptare publică și transparentă a unor erori și devieri anterioare adesea neintentionate de la aceste norme, atunci când sunt identificate.

3. Unele devieri intră însă și în zona legală/de etică academică, atunci când sunt majore (ex. violarea dreptului de copyright, publicarea repetată a acelorași date ca fiind noi - cu implicații pentru autoplagiat) sau grave (ex. precum plagiul, fabricarea datelor, distorsionarea datelor). Acestea atrag obligatoriu corecturile necesare, alături de sancțiuni, în funcție de gravitatea faptelor și a efectelor acestora.

3.1. Un autor analizat plagiază atunci când preia de la un alt autor idei/text (*exact wording/words*)/imagini-figuri, prezentându-le ca fiind personale. Așadar, orice text fără citare adăugată de autorul analizat este plagiat dacă reia ideile/textul (*exact wording/words*)/imaginile-figurile altui autor. Excepție fac acele idei/texte (*exact wording/words*)/imagini-figuri care constituie cunoaștere comună într-un domeniu (*common knowledge*); ce constituie cunoaștere comună trebuie însă interpretat restrictiv și cu atenție de către specialiștii în domeniu.

3.2. Dacă textul autorului analizat are citare acesta poate să fie corectă sau eronată. Deși nu este automat plagiat, citarea eronată este deviere de la normele de redactare academică și va trebui corectată. Corecția se face în funcție de gravitatea acesteia, și anume cu erare și corecții, în lucrarea ţintă, dacă este posibil, și/sau în edițiile viitoare. Dacă este implicată și violarea dreptului de copyright, acest lucru poate presupune nu doar corecții, ci și retragerea lucrării ţintă.

3.3. Dacă se preia exact textul de la autorul sursă (*exact wording/words*), acesta se citează cu ghilimele sau bloc de text individualizat (în funcție de lungimea sa).

Comisia constată aşadar existența unor **abateri de la etica cercetării**.

Cu privire la eventualele sancțiuni, Comisia ar fi propus sancțiunea *avertisment scris*, și cea de *corectare a tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită*.

Constatam însă ca persoana reclamată nu face parte din categoriile prevăzute de lege **împotriva căreia se poate aplica o sancțiune referitoare la încălcarea eticii universitare și a bunei conduite în cercetare**.

Astfel, articolele care fac referire la calitatea persoanelor împotriva cărora se poate sesiza Comisia de etică pentru abateri săvârșite sunt:

- art. 308 alin. 1 Legea nr. 1/2011 - "...membri ai comunității universitare"
- art. 11 indice 1 din Legea nr. 206/2004 - "personalului de cercetare-dezvoltare"
- art. 1 Codul Etic UBB - "...membrii comunității universitare (studenți, masteranzi, doctoranzi, cadre didactice și cercetători, personal didactic auxiliar, personal nedidactic)"
- art. 4 lit. a) - Regulament Comisie de etică UBB - "...membri ai comunității universitare"
- art. 7 - Regulament Comisie de etică UBB "... membrii comunității universitare, respectiv: a) studenților, masteranzilor, doctoranzilor, b) personalului didactic și cercetătorilor, c) personalului de conducere, d) personalului administrativ."

Doar persoanele de mai sus sunt cele împotriva cărora se poate aplica o sancțiune de către comisia de etică, conform art. 318 și 319 din Legea nr. 1/2011, art. 25, 26 și 27 din Regulamentul Comisiei de etică a UBB.

Întrucât domnul Bode nu deține niciuna dintre calitățile de mai sus, Comisia constată ca deși a identificat încălcări ale eticii în domeniul cercetării, nu poate dispune sancțiuni.

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

Comisia consideră totuși ca se impune corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită, prin urmare solicită autorului și editurii să facă aceste demersuri în mod benevol.

În plus, UBB informează CNATDCU/ministerul pentru analize/decizii suplimentare, dacă este cazul.

De asemenea, cei interesați pot la rândul lor sesiza CNATDCU ca instanță superioară, cu decizie finală.

Alte observații și recomandări

Comisia a constatat și alte aspecte referitoare la etica științifică în redactarea tezei de doctorat:

- a. Probleme de limbaj ale tezei: majoritatea figurilor sunt scanări în engleză fără explicații în română – de ex p. 35, 38, etc.
- b. Citări incomplete care nu pot fi verificate: de exemplu, marcajul 12 din raportul de similitudine, pagina 85, nu poate fi verificat, deoarece publicația de la nota de subsol 151 nu poate fi accesată online. De asemenea, în notele de subsol 275, 276, 280, apare *Christian Kroppl, Oil economy 2005*, care nu este citată nici la bibliografia de final, în mod complet, nu se precizează editura, pagina, anul publicării; etc.
- c. Multe din link-urile inserate în notele de subsol nu pot fi accesate pentru verificare, fiind incomplet citate.
- d. Nu este adekvat să se preia în teze de doctorat sau alte publicații un volum mare de text din alte lucrări, fără o justificare clară și un control al dreptului de copyright. De asemenea, "trăducerile" trebuie tratate în aceeași logică și în plus, pentru a se evita erorile de citare, trebuie asumate explicit fie ca parafrazare, dar cu indicarea adekvată a acestui lucru în lista de referințe (de ex. păstrarea la referință a titlului original alături de traducerea lui), fie ca preluare identică, caz în care se prezintă în ghilimele și textul original tradus. Parafrazările trebuie să rezulte mai clar din trecerea textului prin filtrul autorului, pentru a arăta înțelegerea proprie de către autor a textului citat.

Comisia solicită – și va monitoriza explicit implementarea acestor solicitări - Școlii doctorale unde a fost susținută teza, conducătorilor de doctorat și membrilor comisiilor din cadrul Școlii (ex. de îndrumare, susținere etc.):

- a. Acordarea unei atenții sporite în analiza textelor identificate de raportul anti-plagiat și, în general, textelor fără citare din teză, care altfel par a fi opera autorului tezei.

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
etica@ubbcluj.ro

- b. Procedura corespunzătoare de citare trebuie explicată doctoranzilor și reamintită la momentul susținerii prin interogarea asupra acelor aspecte care ar părea suspecte de plagiat.
- c. Nu pot fi acceptabile teze cu valoare științifică minimală, traduceri din literatură fără contribuții relevante la domeniu. Din această perspectivă, pentru a formula concluzii cu privire la originalitatea tezei trebuie identificate în mod corect pasajele preluate și cele care sunt contribuții originale ale doctoranzilor.
- d. Rolul comisiei de susținere și a comisiilor de îndrumare este să identifice din timp abaterile de la etica cercetării, indiferent de importanța lor, și să se asigure de corectarea lor în timpul stagiului doctoral sau înainte de susținerea publică a tezei.
- e. Revizuirea cerințelor privind publicarea articolelor/capitolelor de către doctoranzi înainte de finalizarea tezei (dimensiunea articolelor/capitolelor, de exemplu).
- f. Comunicarea către doctoranți și implementarea cerinței ca publicațiile din timpul stagiului doctoral, sau care sunt incluse în teză, să fie *citate* corespunzător în teză și să fie în *domeniul* tezei.

Pentru Comisia de etică a UBB,

Prof. dr. Dacian C. DRAGOȘ